

NOVICE ITR: Trajnostno kmetijstvo in GSO

9. september 2009

Evropa in Slovenija potrebuje drugačno kmetijstvo

V okviru Ekotedna so pozvali k spremembi sedanje kmetijske politike, ki podpira industrijsko živinorejo, odvisno od GS soje iz Latinske Amerike.

V torek, 8.9.2009 zvečer je Inštitut za trajnostni razvoj v okviru svojega Ekotedna predstavil publikacijo z naslovom "Komu koristijo GS rastline? Hrana za biotehnoške velikane, ne za revne po svetu." Gre za povzetek študije, ki razgalja mite o okoljski prijaznosti gensko spremenjenih (GS) rastlin in njihovem prispevku k zmanjševanju lakote po svetu. Študijo so podkrepili s premiernim prikazom kratkega dokumentarnega filma o gojenju GS soje v Južni Ameriki.

Študija Friends of the Earth temelji na uradnih podatkih držav, kjer gojijo največ GS rastlin, in razloži, zakaj GS rastline ne morejo (in verjetno tudi nikoli ne bodo mogle) prispevati k zmanjšanju revščine in odpravi lakote in k trajnostnemu kmetijstvu:

- Prvič, glavni vzrok za lakoto po svetu je revščina, ne pa premajhna pridelava hrane.
- Drugič, večino GS rastlin uporabljajo za živalsko krmo, za agrogoriva ali za visoko predelana živila v bogatih državah, in ni namenjena revnim po svetu.
- Tretjič, GS rastline ne povečujejo pridelka.
- Četrtoč, po uradnih podatkih držav pridelovalk (ZDA, Brazilija, Argentina) se s gojenjem GS rastlin poraba pesticidov povečuje, ne pa zmanjšuje.
- Petič, edini resnični dobitnik pri pridelovanju GS rastlin so biotehnoška podjetja, ki ustvarjajo dobičke s patenti, dragimi GS semeni in povečano prodajo pesticidov.

Dogodek je bil še kako aktualen, saj je evropska komisarka za kmetijstvo Marian Fischer Boel le dan prej, 7. septembra, evropske kmetijske ministre skušala prepričati, da mora EU nujno olajšati uvoz krme, onesnažene z nedovoljenimi GSO, ker da sedanje "preveč stroge zahteve" ogrožajo konkurenčnost evropske živinoreje. Industrijska živinoreja v EU je namreč zelo odvisna od uvoza soje (beljakovinske krme), in velik del le-te je gensko spremenjen. To velja tudi za Slovenijo.

Taki pozivi kažejo, da komisarka očitno ne razmišlja o trajnostnem kmetijstvu, ki bi koristilo evropskim kmetom in zadovoljilo evropske potrošnike. Slednji ne želijo industrijske živinoreje, še bolj pa odklanjajo GS rastline in hrano (pred dobrim letom so v EU v kratkem času zbrali milijon podpisov, s katerimi so zahtevali označevanje proizvodov, ki izhajajo iz z GS krmo krmljenih živali).

Medtem pa so na včerajšnjem dogodku opozorili, da bi morala evropska kmetijska politika nemudoma podpreti trajnostno kmetijstvo. To med drugim pomeni tudi povečanje pridelave beljakovinskih rastlin na evropskih kmetijah, kar bi hkrati zmanjšalo porabo sintetičnih gnojil in s tem vpliv na podnebne spremembe, obenem pa bi povečalo neodvisnost kmetov. Ta sistem danes najbolje uporabljajo ekološki kmetje. Poudarili so, da bi morali takšno usmeritev nedvoumno zapisati tudi v novo strategijo kmetijstva, ki jo pripravlja MKGP. Slovensko kmetijstvo bi svojo konkurenčnost s tem lahko utemeljilo na realni podlagi, ne pa na praznih "generičnih promocijah" in pozivom "kupujmo slovensko".

Publikacija "Komu koristijo GS rastline..." je dostopna na: http://www.itr.si/uploads/5I/GJ/5IGJE-lwxE4aHPy7FKrVig/Komu-koristijo-GS_Hrana-za-biotech_julij-09.pdf

INŠTITUT ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Pisarna: Trubarjeva 50 (Okoljski center)

Tel. (01) 4397 465; GSM 041 725 991

Faks (01) 4397 105

info@itr.si; www.itr.si